

پنجابی مضمون

ماں بولی راہیں تعلیم دی اچیت

انسان کوئی وی ہو، اوہ اپنی ماں بولی
نال بڑا ہراسمبہ بیوند اے کیوں جے او بولی بوندی ایے جیہڑی
کے محنت توں بنا اوہی زبان نے سوچیاں تے جاری ہوندا
ایے انسان توں جینہاں علم ایس بولی دا پیدا ایے ایساں کہ
وی کے دو جی بولی دا ایس بیوسکنا۔ ایہو وجہ ہے کہ
سو جھوان کبدرے نہیں نہ تعلیم پھیندے ماں بولی وچ دینی
جانی دی ایے تاں ای ایے دل و دماغ تے جتنی طرحاں
اثر انداز ہو سکری ایے۔ بڑی پرستی دی کل ایے کہ ساڈی
قوم آج اپنی زبان وچ تعلیم حاصل نہیں کر سکدی۔

سو جھوان کبدرے نہیں کہ بال جیوں تے بیوندے
نہیں تے اوہیاں دا اپنی بولی نال بڑا کوزا تعلیم ہوندا ایے کہ
اوہیاں توں آند کوئی دو جی بولی سکھانی وی جاوے اوہ اوہیوں
جتنی طرحاں محفوظ نہیں کر سکدے لہذا اوں بولی وچ دی گئی تعلیم
دا اک وڈا حصہ ضائع ہو جانا ایے تے او بالوں دے کسے کم نہیں
آسکدا۔

ساڈی ماں بولی پنجابی کوئی ایسی بولی نہیں جیہڑے
وچ تعلیم نہ دتی جاسکے۔ ایہہ ہوں ڈو جی بولی ایے۔ ایہی بولی
جیہڑے ذریعے بابا فرید نے وڈھے عالماں دین دی تعلیم عام کیتی
ایہو بولی ایے جیہڑے وچ بابا بلھے شاہ جیہڑے شاہنشاہ شامسوار
پیدا کیتے۔ ایس وچ لائیں اپنی بولی توں گوت سھننا آک
یا پھو وے تھکا۔ ایہہ بولی ایس قابل ایے کہ ایہہ وچ
لوکاں توں جدید علوم تک دتے جاسکدے نہیں۔

بڑے افسوس دی گل ایے کہ ساڈے سوچے
وطن وچ ماں بولی وچ تعلیم دینا تے دور دی گل
ایسوں ایس قابل ہی نہیں سمجھا گیا۔ کل تے کوئی
ماں سکول کالج یا درسگاہ وچ پنجابی بولہ یا پھو لہڑا
خانے تے اوہیوں استاد دے عزت کردے نہیں۔ جیہڑی

وجہ توں عام لوکان نوں اپنی لی زبان خال لغت بیونندی
ایے۔

دوئی زبان وچ پڑھنے دی وجہ توں بال تعلیم
وچ کمزور رہ جانے سں تے اوسناں دا تعلیم وچ جی
میں لگدا۔ سادے دیس دی گتہ شرح توں دی اک
وڈی وجہ ایہ وی ایے۔ اوسناں بعد وچ کہے دوکان نے
ملازم پونڈے سں تے بڑے وڈھے وڈھے کار بیگرتے کاروباری سں
کے نکلے سں کیوں تے تعلیم اوسناں نوں اپنی ماں بولی
وچ دتی جاتی ہے۔

سں کہہ توں ایہ وی آ کہ سکے سں کہ اک
زبان وچ تعلیم دینے دا مقصد قومی یکجہتی پیدا کرنا ایے جو کہ
مقامی زبانوں دتی ترویج توں کمزور بیونندی ایے۔ ہر ایہ غیظ
وی کرنا ضروری ایے کہ انصاف توں گنتے شعور خال جب
الوطنی پیدا بیونندی آئے کہ حالی زبان پڑھاؤن خال وطن
لوں حقیقی معنیوں وچ ستر مند لوکان دی لڑ پیا ہے او دنیا وچ
وطن دانان ودھا سکن

ماں بولی وچ تعلیم دیمون دا اک وڈا فائدہ ایہ
وی ہے جو کہ سادے ثقافت جیبری ایج مغربی ثقافت
پنھوں رل وی ایے اوسناں اک نووی حیاتی سہی سہی او غیر
سرخن دے قابل ہو سکے گی۔ ثقافت دا مڈھا ای زبان توں جدا
ایے۔ ایس گل پاروں ثقافت زندہ تاں ای ہو سکدی ایے جے زبان
نووں ستر زندہ کہ دتا جائے تے اگلی نسل تک ثقافت پہنچاؤن لی
ایہناں سکولان نالوں فتنگی کوئی جگہ نہیں ہو سکدی۔

اج آکر اسی دنیا وچ ترقی کرنا چاہنے آں تے غیر تعلیم
لوں اپنی زبان وچ لیاؤنا ہوجے گا صرف ایسے صورت وچ
ای آونے ایساں ننداں نوں حقیقی علم نال روشناس کروایا
جاسدا ایے۔ آکر دوئی زبان وچ ترقی ممکن بیونندی ایے

چائڈہ چالپان بوج اوہناں زبانان لہوں اپنا کے ترقی کردے
پر ایہناں زبانان بوج تعلیم دیون والے ایہ ملک نہ ہوں
رہے نقل سے قدرہ انگریزی گنوں پر شہ سمجھن والے پاکستان
سری لنگاتے دوخے ملک اچ وی ترقی دی راہ وچ اوتھے
ای کھلوتے ہیں۔

اچ وی اگر بیوش دے ناخن لے کے آئے ودھن
دا فیملہ کر لیا جاوے تے حقیقت تے اکھاں بند کرنے دے بجائے
ایہنوں اپنا یا جائے۔ اپنی زبان نال تے اپنے نال ایس دشمنی لہوں
رو کر دتا جائے تے ایس محل دا یقین ایے کہ چائڈہ جاپان تے جہنی
وانگ ایہہ دیس وی پر علم وچ بہت ائے جاوے تھیا۔